

Duponchelia fovealis ZELLER, 1847
(Lepidoptera: Crambidae) w Polsce

Duponchelia fovealis ZELLER, 1847 (Lepidoptera: Crambidae)
in Poland

Piotr RĄCZKA

31-820 Kraków, oś. Wysokie 16/55, e-mail: piotreklab@interia.pl

ABSTRACT: First record of *Duponchelia fovealis* from Poland is given.

KEY WORDS: *Duponchelia fovealis*, Poland, new record, introduction

Duponchelia fovealis jest gatunkiem o pierwotnym zasięgu obejmującym obszary w regionie Morza Śródziemnego oraz Wyspy Kanaryjskie. W ciągu ostatnich dwudziestu lat został zawleczony do wielu krajów środkowej i północnej Europy (Dania – 1984, Finlandia – 1984, Holandia – 1989, Niemcy – 1991, Norwegia – 1992, Węgry – 1993, Wielka Brytania – 1996, Czechy – 1997, Szwecja – 1998, Belgia – 1999, Szwajcaria – 2001 i Austria – 2007) oraz do Ameryki Północnej (USA – 2004, Kanada – 2005). Najczęściej jest on przypadkowo importowany z różnymi roślinami ozdobnymi i uprawnymi. Jest to możliwe dlatego, ponieważ gąsienica tego gatunku jest polifagiem i może żerować na wielu gatunkach roślin hodowanych w szklarniach.

W Polsce gatunek został po raz pierwszy znaleziony w Krakowie:

- Kraków, 20 XI 2006, 1 ex., leg. P. RĄCZKA, w mieszkaniu. Motyla złowiono na oknie w pokoju, gdzie znajdowało się kilka doniczek z cyklamenem perskim (*Cyclamen persicum* MILL.). Prawdopodobnie wcześniej, w stadium poczwarki dostał się do mieszkania wraz z wymienioną rośliną ozdobną.

Ostatnio został ponownie znaleziony w Polsce, tym razem w Warszawie:

- Warszawa, 18 II 2012, 1 ex., leg. Sebastian TYSZCZUK.

Fot. *Duponchelia fovealis*
(ZELLER), Kraków, 20 XI 2006.

W warunkach naturalnych *Duponchelia fovealis* żyje na bagnach i solniskach (słone bagna). Poza nimi spotykany jest tylko w szklarniach, gdzie często jest szkodnikiem. Stamtąd dostaje się do sklepów, kwaciarni, mieszkań itp. W ten sposób gatunek został introdukowany w różnych krajach, najczęściej wraz z roślinami ozdobnymi. W naturalnych siedliskach rozwijają się co najmniej dwa pokolenia w roku, od kwietnia do maja i od sierpnia do października, a rośliny pokarmowe gąsienicy nie są znane. Jednak w ciepłych warunkach o stałej temperaturze (np. w szklarniach), gatunek może mieć wiele pokoleń w ciągu roku. Gąsienica przystosowana jest do wysokiej wilgotności otoczenia i prowadzi skryty tryb życia. Może wgryzać się w miękkie tkanki roślin i tam przebywać ukryta w tunelach, może też znajdować się poniżej poziomu gleby np. w roślinach doniczkowych. Dlatego bywa niezauważana, mimo że uszkadza różne części roślin – liście, łodygi, kwiaty, owoce i korzenie. Może żyć także na roślinach wodnych. Gatunek ten powoduje niekiedy szkody o znaczeniu gospodarczym, stąd jest zwalczany w szklarniach.

SUMMARY

Duponchelia fovealis was found in indoor conditions in Cracov on 20th November 2006. Most probably the species was introduced as a pupa with potted cyclamen plant. Another specimen was recorded quite recently, on 18th February 2012 in Warsaw.

PIŚMIENNICTWO

<http://lepiforum.de> Lepiforum e.V. 2002-2012.

SLAMKA F. 2010: Pyraloidea of Central Europe / Mitteleuropas. 176 ss.

STOCKS S D., HODGES A. 2012: European pepper moth or southern European marsh pyralid *Duponchelia fovealis* (ZELLER) (Insecta: Lepidoptera: Crambidae).
http://entnemdept.ufl.edu/creatures/veg/leps/european_pepper_moth.htm